

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
7528-10

meddelat i Stockholm den 10 juni 2011

KLAGANDE

Socialnämnden i Ängelholms kommun
262 80 Ängelholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs beslut den 8 december 2010 i mål nr 6153-10

SAKEN

Bostadsanpassningsbidrag; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och meddelar socialnämnden prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Göteborg av nämndens överklagande av Förvaltningsrätten i Malmös dom den 18 november 2010 i mål nr 9817-10.

BAKGRUND

Socialnämnden i Ängelholms kommun avslog genom beslut den 15 juni 2010 en ansökan från AA om bostadsanpassningsbidrag för anpassning av ett befintligt

Dok.Id 106534

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
7528-10

förråd alternativt byggande av ett nytt. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Vid tillfället för er ansökan fanns flera bostäder till salu i Ängelholms kommun och lämpliga objekt i Vejbystrand. Ni har inte valt bostad med den omsorg som krävs. En bostad i två plan där inte samtliga primära bostadsfunktioner finns på bottenvåningen är inte lämplig för en person med era förflyttningssvårigheter. Vid tiden för förvärvet av bostadsrätten fanns lämpligare objekt till salu i samma geografiska område.

AA överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Malmö som, i dom den 18 november 2010 (mål nr 9817-10), biföll överklagandet och ansåg att han var berättigad till det bostadsanpassningsbidrag han ansökt om. Förvaltningsrätten upphävde det överklagade beslutet och visade målet åter till socialnämnden för erforderlig handläggning.

Socialnämnden överklagade domen hos Kammarrätten i Göteborg som i det nu överklagade avgörandet beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen med upphävande av kammarrättens beslut beviljar prövningstillstånd i kammarrätten och anför bl.a. följande.

Om förvaltningsrättens dom ska vara vägledande för beviljande av bostadsanpassningsbidrag innebär detta att det är fritt fram för den enskilde att anskaffa en bostad som inte är anpassad till en hos henne eller honom redan befintlig och känd funktionsnedsättning. Det kan knappast vara lagstiftarens syfte eller mening att bostaden så snart den införskaffats, med skattemedel, ska anpassas till en person med funktionsnedsättning. Det är således av allra största vikt för den fortsatta rättstillämpningen att kommunerna erhåller relevant vägledning genom rättspraxis.

Mål nr
7528-10

Personer med funktionsnedsättning ska vid köp eller byte av bostad välja sin bostad med stor omsorg. AA går med två käppar. Han kan inte gå längre sträckor. I den situationen är det inte lämpligt att välja ett hus i två plan där inte samtliga primära bostadsfunktioner finns på bottenplanet. Bostaden är därför inte ändamålsenlig för en person med hans prognos. Samtliga åtgärder som vid ansökningstillfället kan bedömas som nödvändiga ska beaktas. Annars lämnas en öppning för en etappvis anpassning av bostaden. I det här fallet kan nämnden inom en snar framtid förvänta sig en ansökan om trapphiss. Även om AA i dag klarar att gå i trappan och hävdar att han inte tänker ansöka om hiss till andra våningen, kommer han att ha rätt till en sådan anpassning i framtiden om bostaden i dag bedöms som ändamålsenlig.

AA anför bl.a. följande. När han och hans fru köpte sin bostadsrätt tog socialnämndens handläggare kontakt med en mäklare för att höra efter om det fanns andra bostäder i Vejbystrand. Det fanns det, men det var småhus som kostade en och en halv miljon kronor. Det var de inte intresserade av. Valet av bostad grundades på att det var en bostadsrätt och att bostadsrättsföreningen står för underhåll samt på närheten till Sommarsol, där han tränar och simmar flera gånger i veckan. Det var också ett ekonomiskt beslut. De vill inte lägga alla besparingar på ett fastighetsköp. Skulle han i framtiden inte kunna gå i trappor finns möjligheter att göra om den nedre våningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kammarrätten meddela prövningstillstånd bl.a. om det är av vikt för ledning av rätttillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (1) eller om anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit (2).

Enligt 6 § första stycket lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. lämnas bostadsanpassningsbidrag för åtgärder för anpassning av bostadens fasta funktioner i och i anslutning till den bostad som ska anpassas. Bidrag lämnas

Mål nr
7528-10

endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig som bostad för den funktionshindrade.

Vid köp eller byte av bostad lämnas enligt 9 § samma lag bostadsanpassningsbidrag till kostnadskrävande åtgärder endast om det finns särskilda skäl för att välja en bostad som kräver anpassning.

I lagstiftningsärendet uttalades att det av kostnadsskäl är rimligt att den funktionshindrade vid nybyggnad eller köp eller byte av bostad väljer en bostad som är lämplig med hänsyn till hans eller hennes behov så att anpassningsåtgärder i möjligaste mån kan undvikas eller minimeras. För att bostadsanpassningsbidrag ska lämnas, bör krävas att det finns särskilda skäl för att välja en bostad som gör det nödvändigt att vidta anpassningsåtgärder. Det kan t.ex. vara fråga om en bostad som ligger nära en vårdinrättning som den funktionshindrade bör ha tillgång till. Det kan också gälla fall där den funktionshindrade trots omfattande försök inte lyckats få tag på någon annan lämplig bostad (prop. 1992/93:58 s. 19).

Målet rör i sak frågan om det funnits särskilda skäl för AA att välja en bostad som krävde anpassning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett tidigare avgörande (RÅ 1996 ref. 49) uttalat sig i frågan huruvida särskilda skäl till bostadsanpassningsbidrag förelegat. Det var i det målet fråga om en delvis förlamad och rullstolsburen man som vårdades i hemmet av hustrun. Makarna – som läst annonser om hyreslägenheter och vänt sig till hyresvärden då det blev känt att den aktuella lägenheten var ledig – ansågs inte ha vidtagit tillräckligt omfattande försök att finna en bostad som inte krävde anpassningsåtgärder i den utsträckning som var aktuell i målet. Det var inte heller visat att anpassningsåtgärderna till sin karaktär var sådana att svårigheter skulle finnas att hitta en bostad som innefattade anpassningarna.

I ett senare lagstiftningsärende som rörde lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. har uttalats bl.a. att regelns syfte är att funktionshindrade personer ska välja bostad med stor omsorg. Om kommunen inte kan visa att det finns en bostad som

BESLUT

Mål nr
7528-10

är mer lämplig än den bostad som den funktionshindrade har valt föreligger det i princip särskilda skäl för valet av bostad (prop. 1999/2000:79 s. 71). Det lagstiftningsärendet rörde dock inte frågan om vad som ska anses utgöra särskilda skäl eller vem som har bevisbördan för att sådana skäl ska anses föreligga. Uttalandet saknar därför betydelse vid avgörande av den fråga som är aktuell i detta mål.

Det enda vägledande avgörande som vid tiden för kammarrättens beslut fanns på detta område var det nu redovisade RÅ 1996 ref. 49. Bl.a. frågan om vilken hänsyn som vid prövningen ska tas till behov av förutsebara framtida anpassningar berörs inte i det avgörandet. Skäl för prövningstillstånd förelåg därför enligt 34 a § andra stycket 1 FPL. Vidare borde det för kammarrätten ha framstått som oklart om förvaltningsrätten kommit till ett riktigt slut. Skäl för prövningstillstånd föreligger därför även enligt 34 a § andra stycket 2 FPL.

Susanne Billum

Marianne Eliason

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Erik Nymansson

Elin Kristensson

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2011-05-18